

Период с 1519 по 1560 г. для Гаспара Шатийона графа де Колиньї – время формирования характера, политических взглядов и карьерного роста в условиях крайне сложной религиозно- политической ситуации во Франции в XVI веке. Рассмотрев этот важный период жизни Гаспара де Колиньї, можно выделить ряд причин, повлиявших на формирование его мировоззрения. Во-первых, он был окружен людьми с различными религиозными взглядами, причём даже в его семье не было конфессионального единства.

Во-вторых, его внутренние переживания, связанные с его пребыванием в плену; бездействие короны в тяжёлой для него ситуации заставили его пересмотреть своё отношение к католицизму, который являлся оплотом абсолютизма; и обратиться к другому учению протестантизму.

Эти, казалось бы, личные перипетии имели значительные последствия для французской истории, поскольку протестанты обрели подлинного лидера, являвшегося опытным и авторитетным военным и государственным деятелем.

МИКОЛЕНКО ДМИТРО

ХНУ ім. В.Н. Каразіна

**СТАВЛЕННЯ ПРАВОЦЕНТРИСТСЬКИХ ПАРТІЙ БОЛГАРІЇ
ДО ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ 1908 Р.**

З 1878 р. васальна залежність Болгарії від Туреччини зводилася до щорічної сплати Софією данини, режиму капітуляцій і неможливості використання більшості залізниць у південній Болгарії. Данина обтяжувала державну скарбницю, капітуляції підривали не тільки суверенітет, але й економіку країни, а панування іноземців на залізницях могло виявитися фатальним у стратегічному плані під час можливої війни.

Спроби проголосити себе незалежним монархом голова держави князь Фердинанд розпочав у 1906 р., але домігся свого лише через два роки. Саме тоді склалася сприятлива міжнародна ситуація для цього. У Османській імперії відбулася младотурецька революція, Росія не чинила спротиву намірам князя, а з Австро-Угорщиною Фердинанду вдалося домовитися про синхронність дій у зв'язку з бажанням Відня анексувати Боснію і Герцеговину. 22 вересня 1908 р. Болгарію було проголошено незалежною державою.

Кожна із шести болгарських правоцентристських партій мала свою позицію з приводу подій, які відбувалися на Балканах влітку і восени 1908 р. Їх ставлення до проголошення незалежності та інших подій навколо цієї акції було неоднозначним. З одного боку, жодна з політичних сил не засудила його, з іншого, деякі партії звернули увагу на негативні наслідки, до яких могла призвести ініціатива Фердинанда й уряду О. Малінова. Найбільшими реалістами серед усіх правоцентристів виявилися «народники». Вони звернули увагу громадськості на формальність проголошення незалежності і на негативне ставлення до нього деяких країн «Стамболовісти», вчорашні противники прагнень Фердинанда, однозначно підтримали цю акцію. Схожу позицію зайняли і «радославовісти», які постійно нагадували, що давно виступали за необхідність проголошення незалежності. «Цанковісти» в цілому дали позитивну оцінку вересневим подіям, але наголосили на можливих її негативних наслідках для країни. Демократи, як проурядова партія, намагалися підтримати цю акцію, підкреслюючи керівну роль у ній кабінету О. Малінова.

Жодна з правоцентристських політичних сил не розглядала проголошення незалежності окремо від отримання царської корони Фердинандом. Жодна не засудила честолюбних намірів голови держави, які, безперечно, ускладнили міжнародну ситуацію навколо Болгарії. Отже, ставлення правоцентристських партій до вересневих подій засвідчило їхню більш-менш лояльну позицію щодо монарха. Протилежну думку мали ліві політичні сили країни. «Тісні» та «широкі» соціалісти, радикали і землероби звинувачували Фердинанда у переслідуванні особистих цілей за ширмою патріотичних гасел і благих намірів, а уряд О. Малінова у сприянні цьому. Вони звернули увагу громадськості на необхідність прийняття подібних рішень Великими народними зборами.

МОВЧАН АНАСТАСІЯ

ДОНУ

**ФОРМУВАННЯ ФЕНОМЕНУ «РАДЯНСЬКОГО ДИТИНСТВА» НА
СТОРІНКАХ ПЕРІОДИЧНОЇ ПРЕСИ ДОНБАСУ 1920-Х РР.**

На початку третього тисячоліття вивчення інституту дитинства набуває все більшої актуальності. У сучасному світі відбувається глобальна переоцінка місця, ролі і статусу дитинства. Сучасна історична наука рухається в руслі світових тенденцій. В історичній науці, насамперед у російській, виникла дискусія щодо визначення нового історичного терміну